

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Képez évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábon petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Homogén-erő.

A felség-körűli miniszteri állás betöltése, aligha kielégíti azokat a várományosokat, akik a magyar kormányelnöktől akár régi, feltétlen, minden változás közt is állandóan megbizonyított, ugyszólván szolgálai hűségükért, — akár az újabb fordulat alkalmával készséges csatlakozásukért, a bársonyszékbe ültetésben álló megjutalmaztatás után áhítottak. Erre szolgál volna legközelebb a felség körűli miniszteri állással való kitüntetés.

Nem olyan csekélység ám ez az állás, mint a milyennek tartják. Nagy munkával nincs ugyan elhalmozva; de az udvar fénye által elárasztva, annál kívánatosabb azokra nézve, akik ily fényre vágyanak s ragyogás által becsülygukat kielégítve érzik. De nem csekélység a magyar nemzetre sem azért, mert a Király személye körűli miniszternek fontos elhivatása van abban, legalább lenni kellene, hogy a Felséget, a ki a magyar birodalom területén kívül lakik, helyesen informálja — királyi koronájának országai és a magyar politikai nemzet érdekei felől, amelyet a császár városban képvisel a király személye melletti miniszter.

Ez állás betöltése iránt, mikor felvont figyelemmel volt, a magyar Nemzet, életbevágó érdekeire való tekintetből; de lázas várakozásban is a nagy többségnek régi és új nagyságokból álló

minden árnyalata, mert hiszen egy vagy más kitüntetésre sovárog, minden tagja: csaknem menykőcsapásként éri e titkon és nyíltan dédelgetett nagyra vágyókat a királyi kinevezés, mely «Széll kormányelnök előterjesztésére» egy oly személyt léptet azon állásra fel, akinek érdemei, a Magyarország és a Magyar-Nemzet sorsát intéző régi, új és legújabb elemekből álló nagy többség előtt majdnem ismeretlenek. De hogy ez nem úgy van, hanem nagy érdemekkel dicsekedhet, nagy politikai multtal bíró egyén lett Széchenyi Gyula gróf főistálló-mester, főrendiházi tagban a „király személye körűli miniszterré» kinevezve, megmutatja az „Abendblatt des Pest-Lloyd» márczius 30-ki cikkke, a melyet első hasábjá lelegején hoz, amelyet mi egész terjedelmében, bár előtünk karrikaturának is beváljuk, hű magyar fordításban ide iktatunk, mint olyat, amely legjellemzőbben világítja meg azt, hogy milyen **homogén erőket** kell keresni és feltalálni a magyar kormányelnöknek azért, hogy a felség körűli miniszter által a magyar birodalom és a magyar nemzet érdeke, a kiegyezés negyedik évtizedében, méltón legyen képviselve:

»A király személye körűli miniszterség újra betöltésének régóta függőben levő kérdése, amint értesülünk, olyan megoldást talált, mely minden körben meglegedést fog kelteni s ismét Széll Kálmán szerencsés közére vall. A hivatalos lap legközelebbi

száma fogja közölni gr. Széchenyi Gyula m. kir. főistálló-mesternek Ö Felsege személye körűli miniszterré való kinevezetésére vonatkozó legmagasb kéziratot. Ez nemcsak tökéletes kavallért, hanem igazi magyar embert is állít a miniszterium elére, ki a bécsi társaságban teljesen otthonos s teljes biztosítékot nyújt az iránt, hogy a magyar érdeket minden tekintetben megfogja oltalmazni s megfelelőleg képviselni. Gr. Széchenyi már betöltötte életének 70. évét s így nem csekély önmegtagadásba került e nehez és felelősséggel járó hivatal elvállalása. De ez a körülmény is csak kétségtelenebbé teszi, hogy ő a legjobb szándékokkal van eltelve s az a belső vágy vezet, hogy a magyar politikanak új hivatása körében is érvényt szerezzen. Azon szellem tekintetében, mely az új minisztert hivatásban vezetni fogja, bizonyítékot nyújt az ő mindig haladás vágytól áthatott szabadelvű magatartása. Ugy látszik, a Széll-kabinet ismét **teljesen homogén erővel** gyarapodott, ami bizonyára lenyegesen fogja politikai s morális súlyát fokozni. A min. elnök továbbá abban is számolt a körülményekkel, hogy a szoltáriró által megénekelt korba lépő király mellé, szintén előhaladt koru férfit választott ki, aki évtizedek óta élvezi királyi uranak rokonszenvét.

Széchenyi Gyula gf., második fia, Széchenyi Pál gfnak szül. 1819. Nov. 11. Tanulmányait Szombathelyen végezte. 1848-ban hadnagy lett a Nádorhuszároknál. A prágai forradalom leverése után Windischgrätz seregével Bécsbe vett s ennek elfoglalása után Olaszországba. Mint marcali uradalmának birtokosa, élénk résztvevő a hatvanas években, megyéje politikai s társadalmi életében; a Somogyi előkelőségek az ő kastélyában gyűltek össze a megyei ügyek fölötti ta-

Mesék az utcáról.

Tavaszi dal.

— A «Debreczen» tárczája. —

A lányok jöttek ki a gyárból. Szépek és csunyak egyaránt. Különben tavasz volt akkor.

Jöttek ki nagy zajjal, vidáman. A szemök csillogott valami öntudatlan vágytól és fiatal testük meg-meg borzongott a csipős esti szellőben.

A gyár előtt egy férfi állott. Nézte a lányokat, amint jöttek ki kaczagva, csillogó szemmel. Nézte őket, a szépeket és csunyakat.

Abban a pillanatban, a mint kutató szemmel nézgette, összehasonlítgatta őket, úgy tetszett, mintha csillogó szemű, kaczagó lányok mind, mind az övéi lettek volna, az ő tulajdona, elvitathatatlan tulajdona. Mintha ő lett volna a hódító, ellenállhatatlan Úr felettök. És mintha válogatott volna a kaczagó, fiatal leányok között, kiknek erős fiatal testük megborzongott a csipős esti szellőben.

A lányok néztek, amiként nézi a galamb-csoport a lecsapni készülő olyvet: megdermedve, megbüvölve, megigézve.

És a férfi utána indult egy kék szemű, szőke hajú, fiatal leánynak, ki egyedül ment. És megszólította.

A leány sietni kezdett ijedten, megdöbbenve a falhoz lapulva, a férfi pedig ment,

mindenütt mellette és sugdosott a fülébe szerelmes büntös szavakat.

A leány hallgatva, könybelábadt szemmel, könyörgő pillantással nézett rá.

A többi pedig, a csillogó szemű, kaczagó fiatal leányok egy csoportba összebujva, nézték őket, megrémülve, megigézve mindaddig, míg el nem tűntek egy utcasarkon.

Es ekkor felsóhajtottak — és végtelen keserű irigység tamadt a lelkükben.

Amint fentebb említettem, tavasz volt akkor . . .

Az apácák.

Három apáca szállt fel a villamos vasútra. Kettejük öreg volt. Az örökös alázatos mosolygás torzrúncokba szaladt az ajkuk körül, a szemük pillantása végtelenül üres, semmitmondó. A harmadik fiatal. Gyönyörű arcára valóságos arnyéket vet a lesütött szempilla és tekintetében csak néha villan fel egy sugár az elfojtott vágyak, a lázongó indulatok örökké lángoló pokoltengeréből. Az idomtalan, bő ruhán át is meglátszanak egészséges erő-től duzzadó fiatal testének pompás vonalai.

. . . Azután leülnek és neznek maguk elé, lesütött szemmel. Nézik az ölbetett kezüket, az olvasójukat, a semmit . . . a semmit. Szembe velük egy férfi kerül. Hatalmas széles vállu, ragyogó nezésű, délczég férfi. És a férfi nézi az apácát. A fiatal. A szépet. Akinek

a pillantásában néha fellobban az elfojtott vágyak, lázongó indulatok örökké égő lángja.

Nézi mohó, sóvárgó, epedő nézéssel, szerelemre hívó, bűnre csábító tekintettel. Az apáca pedig csak ül lesütött szemmel és nézi az ölbetett kezét, az olvasóját a semmit . . .

De akkor, mikor felkel a három apáca, akkor felpillant a fiatal, a szép, egy kétségbeesett, könyörgő pillantással és a nézésében benne van a szegény, gyöttrődő, vágyakban vergődő lelkének minden siralma, panasza és kétségbeesése.

Azután leszáll a villamosról a három apáca: a két öreg, az örökös, alázatos torzmosolylyal az ajkuk körül és a harmadik, a fiatal, kinek erő-től duzzadó testének pompás vonalai atlátszottak az idomtalan bő ruhán is . . .

Arnyak a ködben.

Mentek végig lassan a köruton. Csuf, ködös, őszi éjszaka volt és csak a gázlámpák szivarványos ragyogása látszott. Az öregebb beszélt a fiatalhoz vért lihegő, gyűlölettel recsegő hangon. Az meg hallgatta gondolkozva, habozva komoran.

— Te dolgozol és ők veszik hasznát. A szegény ember kászódik, farad, miot a barom és csakhogy éppen éhen nem hal. A gazdag nem dolgozik és mindene megvan, amit szeme, szája kíván . . .

nácskozás végett; egyik alapítója az ottani gazdasági egyesületnek. Midőn Wenckheim Béla lett belügyminiszterre, gr. Széchenyi Sopronmegye főispánjává lón; majd Beust alatt udvari tanácsosi címmel lépett a külügy-miniszteriumba. Midőn pedig József főherceg került a magyar honvédség élére — az ő főudvarmesterevé választott ki. Első neje — Z t c h y F e r r a r i s Karolina gf. nő halála után K l i n k o s e h Paulával lépett második házasságra 1875-ben. Marcali-i birtok, mintagazdaság. Hires vadaskertje és fácskásos is. A nyarat Reichenauban szokta tölteni. A főrendihaznak, mint zászlós ur, — főistálló-mester- és cenzus alapján is tagja, valamint a Ház p-nzügyi bizottságának. A köeöz polgári-házassági törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a javaslat mellett szavazott. 1857-ben lett kamarássá; 1868-ban titkos tanácsossá. A vaskorona-rend I. oszt. lovagja s több külföldi érdemrend birtokosa. A magyar agrárbaokok, alapítása óta — alelnöke.*

Született gróf, tanulmányait Szombathelyen végezte; a hatvonas években politikus; mezőgazdasági egyesület alapító tagja; rövid ideig főispán is, udvari tanácsos a külügyminiszteriumban, József főherceg főudvarmestere, kétszer házas, mintagazdaság, hires vadaskert és fácskásos birtokosa; Reichenauban nyarat; felsőházi tag kétszeresen — főistállómesterként — ország-zászlós címénél és adó-alapnál fogva; szabadelvű a polgári házasság mellett szavazás tényében; kir. kamarás, titkos tanácsos, vaskorona rend I. oszt. lovagja, külföldi érdemrendek tulajdonosa. Mennyi kitűnő tulajdonság és képesség! Ám ezekkel talán birhatnak a miniszterelnök régiebb és újabb mamelukjai, sőt lehetnek legálább apáik még muszkavezetők is. De olyan — ö n s z e r z e t t é r d e m m e l csakugyan nem birnak, a milyent gf. Széchenyi szerzett, amidőn 1848-ban palatinális huszárhadnagy lévén nem jött haza a megtámadott haza és nemzet hívó, esdő szavára, mint szökve ezer halálveszély közt is hazasiettek — Csehországból a nádor-huszárok, talán éppen az ő legényei; hanem segített le-

verni a prágai forradalmat, aztán Windischgretz seregében a bécsit, még tovább az olasz egység előharcosát Carló-Albertót. Hát amikor ezt is elvégezték — hol harcolt és kik ellen? Ime ily miniszternek való kikeresésében látszik meg Széll emberismerete, megnyerésében ügyessége, ilyenek bevitele mutatja meg kormányelnökségre termettségét, mert Széchenyi Gyula gf. különösen az utóbbi történeti multjánál fogva csakugyan Széll kormányába való **homogén-erő**, amelyen nem található a Bánffy br. vagy a Tisza, nem még az Apponyi gf. gárdájában sem, aki egyszersmind a bécsi társaságban teljesen otthonos is, mindenekfelett királyi urának rokonszenvét élvezi. Vigasztalódjanak azonban a csalódott várományosok és ne adják fel reményüket, ami késik nem mult el. Széchenyi Gyula, éppen mert a »Lloyd« szerint a zsoldár-író énekébe életkoránál fogva bejutott, a zsoldár szerint meg is hallja nem sokára: »Legyetek porrá kik porból lettetek« s megnyílik ismét a vásár. Csak várakozzanak de idomítsák ki is magukat **homogén-erővé**. Széll Kálmánuhoz, Bécshez és a mai magyar kormány szellemhez képest, mint azt a miniszteri állás megköveteli-

»Difficile est satyram non scribere.«

a.—r.

Debreczen, április 2.

A kinevezési legfelsőbb két kézirat. A hivatalos lap márcz. 31-iki száma jelenti: Ö császári és apostoli királyi Felsege Széll Kálmán m. kir. miniszterelnökhöz és gróf Széchenyi Gyula m. kir. főlovasszermesterhez intézett következő legfelsőbb kéziratokat méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

I.
Kedves Széll! Előterjesztése folytán Önt a Személyem körüli magyar miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésétől ezennel fölmentem.

Kelt Bécsben, 1900. évi márczius hó 29-ikén.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

— Pénzre van szükségem!
És így felelt a szép leány kétségbeesetten:
— Nincs, Nincs!
— Ma szombat este van, kaptál fizetést.
— Azt anyamnak kell odaadnom, mert beteg. Meg öcsémnek, aki éhes.
— Nem fogod odaadni.
— A szép leány vergődve, két-égbeesetten nyögte:
— Nem lehet. Az anyám...
A rut legény durván kezdett beszélni és megszorította a leánykarját. Az rémülten nézett rá és odaadta a pénzt. Mep azt kérdezte:
— De szeretsz, ugye?
A legény azt felelte:
— Isten adjon meg!
És elmen. A leány utánna bámult fénytelen szemekkel és indult lassan, botorkázva, vakon az anyjához, aki beteg, az öcséséhez, aki éhes.

A legény meg ment, sietett mulatni, inni. De befordult egy melléktüczába és véletlenül elébe akadt egy kifestett arczu, czifra ruhás leány.

— Gyere velem! így szólt a legénynek. És a legény ment.

Biró Lajos.

II.

Kedves gróf Széchenyi! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt Személyem körüli magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900 évi márczius hó 29-kén.

Ferencz József, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

A kormány és a fuvardíjak. A választási fuvardíjak kérdésében tuvalevőleg a belügyminiszter aképpen rendelkezett, hogy a törvényhatóságok új szabályrendeleteket alkossanak ama kiválalmak tekintetbevételével, melyeket az első tervezet felküdése alkalmával a fuvardíjak megállapítására nézve a belügyi kormány kifejezett. A megyék nagyrésze nyári közgyűlés n tárgyalja a belügyminiszter leiratának megfelelően az új tervezeteket s aztán sürgősen felküdi a kormánynak. Mint értesülünk, a belügyminiszteriumban készen vannak rá, hogy ezeket az új felterjesztéseket soron kívül azonnal megvizsgálják és elintézzék, úgy hogy ha még itt-ott reperálásra volna szükség, az őszi közgyűlésen hamarosan megtörténhessen. Ugyancsak a választási ügyek elkészítéséhez tartozik, hogy a képviselőház elintézte a bizottság által letárgyalt és előkészített azon javaslatot, mely némely községekben a választói jogosultságok megalapítására vonatkozott. A kormánynak az a szándéka, hogy ezt az előterjesztést is elintézzék még az ülésszak berekesztése előtt. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy e hét folyamán Széll Kálmán miniszterelnök válaszul fog több függőben levő interpellációra.

Hunyadmegye közgyűlése gróf Bethlen Miklós főispán előktele alatt a belügyminiszterium által a tisztviselői fizetések kiegészítésére engedélyezett 20160 koronát az állandó választmány javaslatának elvetésével Bartha Lajos indítványára, a magasabb állások fokozottabb javadalmára fordítani határozta. Arvaszéki ülnökké megválasztott Makray Aladár szolgabírákká Baternay Károly és Barboth Vilmos. (Az alóbbi állásoknak fizetés javításra nincs is szükségök. Ezek megelégedhetnek az evangélium vigasztalásával: »Boldozok a szegények, mert övek a menyeknek országa.«)

KÜLFÖLD.

Osztrák tartománygyűlések. A polgári és népiskolai tanítók anyagi helyzetének rendezéséről szóló törvények módosítására vonatkozó indítványok, továbbá a polgári és népisk. tanítók jogi viszonyainak szabályozásáról szóló indítványokat az iskolaügyi és a költségvetési bizottsághoz utasították.

Wolf kijelenti, hogy az utóbbi indítványt pártja azért nem irta alá, mert nem tettek neki említést az indítványról. Pártja szintén barátja a tanítói karnak. Azután megtámadta a cseh tartománygyűlés kereszteny szociális pártját, amely szerinte csak a bécsi községi mozgalomnak egyik hajtása.

Opitz visszautasítja Wolf támadását és tiltakozik az ellen, hogy Wolf a tartománygyűlésen is megbontsa a békét és elfecsereje a drága időt, holott a tartománygyűléstől a lakosság fontos ügyek elintézését várja.

A svájci tűzértség felszerelése. A rendek tanácsa epp úgy, mint a nemzeti tanács megszavazta a tűzértség új felszerelésének előmunkáit a taira kert póttáit. Az ősz végen tjavaslatot terjesztenek a szövetséggyűlés elé gyorstűzelő ágyuk behozatáról, később pedig egy tjavaslatot tabori tarackok behozatáról. (Va óban ha nem látnók napjainkban a távol Délafrikában is az angol hatalom martalóc rátörését a szabad kis bur nemzetre, azt kérdehetnök: Mi szüksége Svajcnak a modern gyilkolás eszközeire, a mikor Svajc biztonsága az európai hatalmak által biztosítva van. De hát lehet valami biztosítva a hatalmak foglalás vágya ellen?)

Beszélt tovább. A másik halgatta komoran habozva...

— Nincs tulajdon, nincs álam, nincs haza! El kell pusztítani ezt az egész társadalmat, mert soha meg nem javul! El kell pusztítani ezeket a gazdag embereket, ezeket a telhetetlen fenevadakat. Bombát es tört nekik!

— És egy kávéház ele értékek! — Fenyben uszó, pompában tündöklő kávéház eé. Amely kinezta, gyötörte őket a csabító melegével, a pompájával. És mindenekfelett kívánatos volt nekik a sok mindenféle étel miatt, mivel hogy ehések valának.

Az öreg újra beszélni kezdett:
— Látod ki áll ott az ablakon belül? Nézd meg jól! Emlékszel, ugye hogy szóno-kolt egyenlőségről, vliá szabadságról, hogy éljenéztél kigyuló szemmel a szavaira. És ugy olvastad irasait, mint az evangéliumot, mint a kinyilatkozást. Most képviselő... Egy két, három üveg áll már ellőtte az asztalon.

Mese a szerelemről.

A leány szép volt. Fiatal erintetlen üde. A legény rut volt. Villogó szemű, gonosz nézésű. És a szép leány szerette a rut legényt.

A kapu alatt beszélgettek. A legény átölelte tartotta a leányt. Azután így beszélt a rut legény és még gonoszabb volt a nézése mint máskor:

A háború.

Azon a napon a melyen Pretóriában Joubert-t örök nyugalomra helyezték, a harcmezőn támadá-ra indultak a burok Roberts ellen. Valószínűleg tetszett az első hír, mely a burok támadását tünteti fel, hisz a fronttámadás és meg hozza akkora sereggel szemben, mint a milyen a Robertsé, ellenkezik a burok harcmórával. Ha mégis támadnak, okának kell lennie. — Napok, sőt hetek óta hangoztatják a mindenféle táviratok hogy Robertsnek nincs lova, sem lovassága, sem tüzerege részere, s ezért egy hónapon belül aligha fog előrenyomulni. Azonkívül most kezdődik Dél-Afrika, a tel, a mely elég szigorú s nem engedi előremenni az angol katonákat, akiknek véli ruháját csak most indítják utnak Fokvárosból.

Elesége nincs elég Robertsnek, élelmező tréninget a melyet a Reit folyónál elvettek tőle a burok, csak nagyon nehezen tudja pótolni. Nem lehetetlen tehát hogy ezek a körülmények érielték meg a burokat azt az eszmét, hogy hirtelen támadással visszavonulásra bírják Roberts-t. Az öreg Krüger miután maga vette át Joubert után a fővezérseget, kijelentette, hogy egy hét múlva visszafoglalja Bloemfonteint.

Valami magragadó, fenséges dolog ott látni a hetvenöt éves elnököt a csapatok élén, ősz-szakalla mint a végelességet zászlója fog lengetni és a nép, a k a t o n a s a r, mely halálra szántan követte nagy vezérét mindenütt a csatába, nagy lelkesedéssel megy az öreg Krüger után is, a kinek személye még valami szinte babonas reményt ébreszt a győzelem iránt. Nincs most már a két köztársaságban Krügeren kívül más ember, a kinek tekintélye rendet tudna tartani s megakadályozza a versengést, a mely még a bur hadvezetők közt is kitört s Krügernek is számolnia kellett azzal, hogy ha az árulástól megakadályozza a meggyet, melylyel életet ugyanazonosította, maga vegye át a fővezér letet, Joubert Kronstadtnál hatalmas védelmi pozíciót teremtett a buroknak s hogy ezt most elhagyták, bizonyára csak alapos megfontolás után tették. A támadás mindenestre azt mutatja, hogy a burokat energiájuk nem hagyta el. Brandfort az a város, a hol a bur sereg megjelent, az angolok arcvonalát előtt van mintegy 30-40 angol mérföldnyire, a vinburgi hegyek alatt. Roberts, a kit váratlanul ért a támadás, sietve az ellenség ellen küldte F r e n c h hadosztályt, két lovasdandárral. A csatában, mely egyelőre más még nem lehetett a burok részéről nyújt felderítési manővre az angolok száz és egynehány embert veszítettek, a burok azután visszavonultak a vinburgi hegyekbe. Itt maradnak-e, s itt várják be Roberts-t, avagy a tapasztalatokhoz képest újra támadást intéznek, a napokban megvalik.

London, márcz. 31. Roberts lord jelenti Bloemfonteinből: Az ellenségnek arcvonalunk ellen intézett támadásai és ellenséges viselkedése ama burgherekekkel szemben, a kik proklamációknak megfelelő magatartást tanusítanak, szükségessé tette, hogy az ellenséget előzzem azokról a kopjékról, melyeket Brandforttól délre 3 mérföldnyire Karrea-Siding mellett megszállva tartottak. Ezt a hadműveletet a 7. hadosztály és két lovasdandár sikeresen végrehajtotta. Az ellenség visszavonult Brandfortba. Csapataink megszállva tartják a kopjékat. Egy tiszt elesett, hét megsebesült, azonfelül száz embert veszítettünk, kik részben elesetek, részben megsebesültek.

Köln, márcz. A katonai körök a dél-afrikai csapatok legújabb diszlokációját nem veszik annak jeleül, hogy Roberts további előnyomulást tervez, hanem kiterjedt előőrszonalat akar fölláttatni, hogy a megszállott területet biztosítsa a Kronstadtnál összevont burok portyázó vállalkozásai ellen. Roberts csak hűsvét után szándékozik előrenyomulni. Milner kormányzó Bloemfonteinben kedd óta tanácskozik Roberts-sal.

Szent Ilona.

Szent-Ilona, az angolok által legyőzöttek börtöne és sirja. Southamptonból jelentik, hogy Szent-Ilona szigetére 20 katonatiszt és 600 katonás indult, hogy C r o n j e b u r tábornokot és 4000 bu harcosát ott őrizzék.

Joubert halála.

Péttervár, márcz. 30. A lapok mind fáj-lalják Joubert halálát és egy részük terjedelmes nekrológot közöl róla. A Novoje Vremja azt mondja, hogy az egész civilizált világ osztozni fog Pretória gyászában. (Ime milyen felfordult világ. A szabad nemzet vesztesége felett az Orosz despot uralom egyik lapja szólal meg, míg csarja hallgat, de hallgatók az alkotmányos monarchiák és ezek kormányai is. Nemcsak a bur szabad köztársaságokat Joubert halálában ért veszteség felett, de hagyják megtörténni, hogy teljessé legyen a veszteség, ezek az angol hatalom által intézett vágképp megsemmisítések felett!)

Táviratok.

Sztrájk.

Troppau, Apr. 1. Az ostrau-karwini körületben a sztrájk megszűnt. Valamennyi aknában rendes munkaerővel dolgoznak.

Pilsen, Apr. 1. A Pongrác-aknában és a segély aknában a munkások abbahagyták a munkát. A sztrájkolók közül 120-an vissza tértek munkakönyvüket, a többiek munkába álltak.

Kladno, Apr. 1. A munkásoknak még körülbelül 65 %-a sztrájkol. Öt munkába menő munkást kövekkel dobálták meg. A tetteseket elfogták. Négy munkából jövő munkást néhány ember megtámadott és bántalmazott. Paroubek helytartósa tanácsos új békéltető bizottság összehívása dolgában tárgyal a munkásvezetőkkel és a bányatulajdonosok képviselőivel. A munkásoknak nem volt kifogásuk ellene, de a bányatulajdonosok nem fogadták el az ajánlatot.

A szükségetszenvedő öreg honvédek

Temesvár, április 1. Temesvár közönségeinek a szükségben lévő negyvennyolczas honvédek segélyezésére megindított mozgalmában a városi tisztikar fenyves példával jár elől. A városi tisztviselők elhatározták, hogy esedékes fizetésükből bizonyos hányadot az agg honvédek segélyezésére átengednek.

Színház.

Van bőségesen miről beszámolunk; négy előadás sikeréről kell a mi jó közönségünket értesíteni, mely oly szívesen olvassa, amit elfogultság nélkül, igaz rokonszenvvel de jóakarattal szigorúsággal Thalia itteni papjairól s papnőiről ír a «Debreczen».

Az ifjusági előadással kezdjük, mely szombaton délután «zajlott» le, — a «zajlott» szó a szót szoros értelmében véve. De hát csoda-e az ott, a hol több, mint ezer ifju s gyermekarc, üde, ifju s gyermeksziv és lélek látja a nagy mulat, a dicső Hunyadi korát, ha a szerb nép történetével kapcsolatosan is meglevenedni.

De a mily zaj zsbongott felvonásközben s amily orkászertően tört ki az ifjuság halála tetszése és lelkesedése a kiemelkedőbb jelenetek és felvonások után: oly várakozásteljes csend honolt a nézőtér minden zugában a felvonások alatt, bizonyosságul annak, hogy önfegyelmzett művelt ifjuságot lát derék Komjáthynek vendégeül.

«B r a n k o v i c s G y ö r g y». — Obernyik hírneves darabja került ismét színre. Ez évadban első előadásakor, tehát nemrég méltattuk irodalmunk ez értékes kincsét s az előadást is. Most megrövidítve kaptuk, mint az delutánonkint lenni szokott, de a rövidítés — ha már lennie kellett — szerencsés kézzel volt végrehajtva.

A dicsőség palmája a czimszerep ábrázolójaé, B a r t h á é, aki valóban oly ala-

kitást nyújtott, mely v déki színpadokon ritkítja párját. Tanulmány, gondos jellemzés, öntudatoság, szellemi és fizikai erő, kerekded egészszé tették azt amit nyújtott, s ami abban a lankadoi nem akaró tapsviharban telalta fel legnagyobb jutalmát, mely a vasfüggöny elé is kiszóllt. F a i Flóra, K o m j á t h y S z a b ó Irma, K i s s Irén, T ó t h Elek is kitűnően játszottak, a kisebb szereplők is részelek az előadás sikerében.

— a — a.

Napoleon öcsém. Szombat este harmadszor került színre R a k o s i Viktor és G u t h i Soma sikerült darabja a «N a p o l e o n ö c s é m». A darabot az az egészséges humor, jóízű komikum kedves s helyzetfestés jellemez, a mely Sipulus és Gutiustól át oly annyira jellemzi, individualisá teszi. De nemcsak a darab eredményezte azt az állandó derűtséget, s jóhangulatot mely az egész előadás folyamán a közönség részéről volt látható, hanem a szereplők egyes, mondhatni művészi játéka.

Mindenekelőtt a czimszerep, «Napoleon öcsém» személyesítőjéről, T a n a y r ó l kell a legnagyobb dicséret hangján szólni; mert ezen szerepben is művészi képességéről győzte meg a közönséget. Megjelenése, mozdulatai, szava, beszédmodora, az igazán jeles színészt árulták el. — Igen szerencsés alakítás volt S z i k l a y sugója. Ez alkalommal nem lépte túl az «aurea medeocritás» elvét, hanem hiven és ügyesen tükröztette vissza a felesége által megsalátott férjét. Tóth Elek és Komjáthy szinten ügyesen játszottak. Szép alakítás volt a hölgyek közül S z a b ó Irmáé és T. H a l m i Margité. A kisebb szerepek is jó kezekben voltak. H. J.

A cornevillei harangok csendültek meg vasárnap délután, de kissé bánatosan. Ez az operett is nagyon mostoha sor-ra jutott, éppen, mint a «Gésák». F e r e n c z y a márka, nagyon szépen és őrfási hatással énekelte a «Bejartam kétszer a világot» híres dallamát; de aztan hideg közönyös maradt, szerepének többi részletei fel nem melegíték. B ő d i Eila mintha csak azt akarta volna, igazolni, hogy igaza van, midőn operett szerepekben nem óhajtott fellépni. P e r é n y i sem volt igazán elemében, csak akart, s ott aztan — a mi nem szokása — tulzába csapott. Ebben felülmúlta Szathmáry, ki különben sok derűt perczet szerzett. Kitűnő igazán meghatató volt S z i k l a i híres Gaspar apoja, kit temérdek-szer hívott a közönség elismerése lámpák elé, dicséretet érdemel K a r a c s i s, ki nem engedte magát az általános kedvelenség által legyőzteni, A régi darab elpuzúthatatlan varázsa zsufolt hazat hozott össze, mely a kiemelt alakításokat szívesen honorálta egyébként csalódba távozott.

— a — a.

Locsarekné. Némethy Gizella aszszony vett vasárnap este bucsuzott a debreczeni közönségtől, melynek évek hosszu során át kedvelt komikája volt, s a színpadtól melyről egy művészettel megfuttatott pálya felemelő öntudatát, s édes emlékeit viszi magával a másodsor feltalált családi tűzhelyhez.

A közönség igazi kegyelettel eleveníté fel a közelmúlt szép emlékeit, s daczára a bérletszünetnek s a Ney-Füredy hangversenynek, tulnyomólag a bérli közönség töltötte meg teljesen a színházat. A bucsuzó művész Bók József kitűnő darabjában, a «Telen»-ben lépett utoljóra a világot jelentő deszkákra. A bucsu tüntető, zajos és igazán tüntető ünnepléssé vált. Kapott koszorukat, virágokat a kedves Locsarekné tapsot, kihívást annyi, hogy örömben, bánatában könynyekre fakadt. Szólni nem tudott, csak szívére szoritotta kezét, úgy hajlongott, csókot kat hintett s egy alkalmi kupléban öntötte ki fájdalmát.

Azian játszott folytonos derűt varázsolva maga köré jóízű, ha itt ott vastag, de mindig természetes mókáival; pompásan hangolt parrnerei voltak F. K á l l a i Lujza, a tűzről

pattant menyecske, Barthá, a féltékeny férj, Sarosi Paula a falusi bakfis enni-
való szerepében, Környei mint szerel-
mes, Rubos mint csélasa a p legény.
F. Csiga hazai Etel, mint paraszti intrika.
De a többiek is igaz szívet igyekeztek a
lehető legjobbat adni s ennél fogva olyan jó
előadást évezünk, a minőhöz nem mindennap
jutunk. Kar, hogy az utolsó jelenetben a czi-
gányok s a falusi mulató nép elmaradtak.

A közönség meg távozása közben is több-
ször kihívta bucsuzó vendéget, mintha meg-
akarna köszönni neki azt a sok derűt-éget,
melyek komikai tehetségével szerzett s be-
bizonyítani, hogy nehéz a bucsuzás. Találja
meg visszavonuló művésznők a polgári élet
csendjében azt, amit a világ, s főleg a festett
világ zajában, izgalmaiban és zürzavarában
rendszerint hiába keres a zaklatott emberi
lélek: az igazi boldogságot s élvezze sokáig.
a.—a.

Kis szökevény. — Névtelen levelek.
A színház szezon befejezéséhez közeledik,
azonban még az idei szezonban több ujdonságot
mutat be a színtársulat. Az operett sze-
mélyezett most kézzel a Nepszínház nagy si-
kert aratott operettjére a „Kisszöke-
vény-re, melynek bemutató előadása ap-
rilis második felében lesz. Másik ujdonság
lesz ugyancsak április hónapban a Vígyszínház
kedves, mulató vigjátéka, a „Névtelen
levelek“.

Meghívó.

Jelligé: A napnak fénylő sugarai el-
tűnnek ugyan az égboltozatról
de azért nem halványulnak
el soha.

Török Miklósné szül. Szakáll Rózsa

asszony, szeretett pályatársnőnk, a ki szin-
szetünknek negyven esztendőn keresztül egyik
fáradhatatlan tagja és büszkesége volt,

hétfő, 1900. évi április hó 9-kén

lép fel utóljára a szegedi színpadon s végleg
nyugalomba vonul.

Ez alkalommal színe körül:

RANG ÉS MÓD.

Eredeti színmű 3 felvonásban.

Ez ünnepélyes előadásra a pályatárs-
kat, a színművészet barátait és pártfogóit a
legnagyobb tisztelettel meghívjuk.
Szeged, 1600 évi márcz. 30.

Krecsányi Ignác,

színiigazgató,
a rendező bizottság elnöke.

* Szerencsés színiigazgató. Kecskemét-
ről írja levelezőnk, hogy az ottani színhá-
zunk jövő évi igazgatója, Kövessi Albert a
legutóbbi osztályorsójátékján tízezer koronát
nyert. Csak előre! Sic itur ad astra!

Színházi műsor.

Hétfőn „B“ bérletben Sulamith. zsidó
dalmű 5 felvonásban.

Kedden „C“ bérletben harmadszor: A
kis püspök. Eredeti vigjáték 3 felvonásban.

Szerdán „A“ bérletben — A becsület.
Színmű 4 felvonásban.

Csütörtökön „A“ bérletben Csigabázy
Etel es Tóth Elek bucsufeléléptül: Folt, a
mely tisztit. Dráma 4 felvonásban.

Pénteken „C“ bérletben A troubadour.
Nagy opera 4 felvonásban.

Szombaton. április 7-én brriet 157. szám
„A“ — másodsor A troubadour.

Vasárnap, április 8-án két előadás:
delután 3 órakor fél helyarakkal: A bibliás
asszony. Operette 3 felvonásban: este 7 és
fél órakor, bérletszűnetben, Fenyéri Mór, Fe-
rerzzy József és Püspöky Imre bucsufelélépt-
ül: A ven bakancs és fia a huszár. Eredeti
népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti Jó-
zsef.

HIREK.

Ney-Füredi hangverseny.

Nem mindennapi élvezetben volt része
annak az előkelő, szép közönségnek mely teg-
nap este a zeneda hangverseny termében
keresett szórakozást.

Ney Dávid, a világhírű opera-
énekes vendégszereplésével rendeztek hang-
verseny-estélyt a Füredi (Friedmann)
testvérek.

Különösen ketten, Ney Dávid és F ü-
redi Sándor képeztek a várakozásnak, a
kiváncsi-ágnak központját.

F üredi Sándor nem ismeretlen már
a debreczeni közönség előtt. A bámulatos
virtuozitás, mely technikájában megnyilatkozik,
csodálatosan tiszta hangvételei s a lelek
mit játékába önt egyikévé teszik a legsajáto-
sabb hegedűművészeknek. A közönségnek
nemcsak elismerését, de a lelkét is megnyeri.
Ünnepelték, Megérdemelte.

Ney Davidot inkább hire után ismerte
eddig Debreczen. A kik az este hallották,
megtudhattak azt is, miért világhírű ez ez
énekes. Szinte a természetes rendjen kívülnek
hajlandó az ember minősíteni, azt a bámu-
latosan hatalmas hangterjedelmet, melynek
Ney David birtokában van.

A mélységesen bőrgő bassbariton s a
lágyan csengő tenor hangok változtatják egy-
mást énekében s a könnyedség, a finomság,
melylyel ez óriási hanganyagot kezeli azt a
benyomást keltik a hallgatóban, hogy ez az
ember képes lenne bűvös hangján naphosszat
éleketelni, anélkül hogy a legkevésbé is elfa-
radna. Ezt a benyomást ő maga is megerősi-
tette különben akkor, a mikor a frenetikus
taps és éljen viharok engedve bár omszor is
megismételte énekszámait.

A hangverseny műsorát Füredi
Samunak remek gordonkajátéka s a F ü-
redi testvérek vonóshármasa egészítette ki.

E vonóshármas Beethoventól volt s az
előadása a nehéz darabnak a legkiválóbb mű-
veszet jellegét hordozta magán.

F üredi Samu játszotta a cellot,
F üredi Sándor a primhegedűt és Füredi
József a violát (brács hegedű). Különösen ez
utóbbi némileg ujdonsággal is birt, a meny-
nyiben csak elvétve van alkalmuunk hallani
egy ilyen művészi hármasban a brács hegedűt
pedig hogy mily szép rezse egy vonós hármas-
nak ez a hegedű, bizonyítéka az esti hang-
verseny.

Meg kell még emitenünk Jóna Kálmánt,
ki meglepő routinnal kísérette zongorán a he-
gedű es énekszámokat. (bl.)

* Katona az esküdtek előtt. Molnar

András közhadseregbeli katona bűnügyét
szombaton delután három órakor kezdte tár-
gyalni az esküdttöröség. Szandékos embérolés
kísérlete miatt helyezték vad alá.

A tárgyalást dr. Szűts Miklós elnök ve-
zette. A tanácsban részt vettek dr. Szeőke
István és Kolbenhayer Kálmán bírák. Jegyző
Deák Ferencz. A közvádat dr. Galánffy János
kir. alügyész képviselte. Vadlottat dr. Lőfkövi
Márton ügyvéd védte.

Molnar András a mult évben egyik had-
házi korcsában mulatozás közben rálött
Kálmánczi Sándor társára, amiért az arczul
ütötte. Eppen revolver volt nála s mert
mint mondá — sértette önézetét, hogy egy
olyan gyerkőcz arczul ütötte, felháborodással
lött felé.

Éjjel két óra már elmúlt, mikor az
esküdtszék tagjai tanácskozásra visszavonul-
tak. Éjjel három órakor felmentő verdiktet
hoztak.

* Anyakönyvi statisztika. A

mult hóban a születések száma 254,
ezek közül 124 fiu és 130 leány, a
meghaltak száma pedig 186. A szaporo-

dás tehát 68, a mi igen szép tekinté-
lyes szám.

* **Megint a kártyabarlangról.** Debrec-
zen híres a kártyajá ékről. A nyáron is so-
kat beszéltek valami bázard komániáról,
mely nyakig merült a szerencse főrgandósá-
gának tanulmányozásába. Hanem e társaság
tagjai jómódu független emberek voltak s a
becület rovására ilyen helyen nem megy a
játék. Masként áll azonban a dolog, most
egy állandó tanyával nem bíró komániával
mely a kezébe jutott valósággal bifosztja
pénzétől. Egy úvtelen levél érkezett a ren-
dőség bűnügyi osztályához ez ügyben Ohaj-
landó volna ugy a fenyesőbb mint a kevesbé
fenyes nyilvános helyiségeknek, e helyiségek
zugainak szigorú rendőri felügyelet alatt
tartása.

* **Felmentő verdikt.** Két és fél napon
keresztül tartó esküdtszékí főtárgyalás, ame-
lyen A. Kovacs József és felesége bűnügyével
foglalkoztv, tegnap előtt delután fel két óra-
kor ért véget, mikor is az esküdtszék három
óraig tartó tanácskozás után felmentő verdik-
tet hozott. E verdikt alapján a törvényszék
a vádlót a k a t a z elnök emelt vád
és következményei alól felmentette, Kovácsot
azonnal szabadálbra helyezték.

Hány házasság kötött a
mult hóban? Márczius hónapban 61
pár esküdt egymásnak örök hűséget.
Vallásra nézve 37 pár ev. rel., 4 r. k.,
6 izr és 14 vegyes.

* **Tűz a Csapó-utcán.** Tegnap estetűz
volt a csapó-utcán. A hatodik számú ház
kéménye gyuladt ki s a kitörő lángoszlop
hatalmas fényt árasztott a környékbeli há-
zakra s azok udvarára. Természetesen mind-
járt rémület támadt s a tűzoltósághoz folya-
modtak segélyért. A tűzoltók nyomban az
értesítés után kivonuljak s bamarosan elol-
trtták a tüzet. Egyben konstataáltak azt is,
hogy a kéménytűz a gondatlanul kezelt, ko-
rommal egészen berakodott kályhacsőből
eredt.

* **Nőegylet ülése.** A debreczeni jóté-
kony nőegylet választmánya tegnap delután
négy órakor ülés tartott. Jelen voltak;
Veresné Szatmáry Teréz elnök, Szabó Kál-
mánné, Brunner Edéné, Pally Miklósné, Kom-
lóssy Arthur né, Koncz Akosné, Sass Béláné,
Karay Sandorné, Muraközy Róza, Lovassy
Károyné, Riesz L.-né, Jablonczay K.-né,
Györfly Józsefné választmányi tagok. Elnök
felolvasta a népkönyha számadását, mely sze-
rint a népkönyha 1899 év december 21 től
márczius 26-ig 21565 a d a g ételt szol-
gálfatott ki. Egy adag étel ára 7¹/₁₀ krba
került. Felolvasták a városi Tanács azon át-
ratat, melyben köszönetét és elismerését fe-
jezi ki a Nőegyletnek a népkönyha fentar-
tásáért. A választmányél javaslatot terjesz-
tett az árvaház kibővítése iránt. Kiosztották a
segélyeket. Elhatározták, hogy az évi közgyű-
lést májusba tartják meg.

Meglopott őrnagy. A hsrmadik hon-
véd gyalogezred egyik őrnagya tegnap
jelentést tett a rendőrségnél, hogy is-
tállójából több mint 30 frt értékű tár-
gyat elloptak. A jelentés és gyanu nyoma
a rendőség nyomán van a tettesnek.

* **Színész és hírlapíró párbaja.** L ő w
József hírlapíró és F e n y é r i Mór színész
a mult évben pisztolypárbajt vívtak és a tör-
vényszék ezért Löw Józsefet 2 heti, Fenyéri
Mór: 5 napi fogházbüntetésre ítélte. A kir-
tábla a mult hét folyamán foglalkozott ez

üggyel s a L ó w József büntetését egy havi fogházra súlyosbította, a Fenyri Mórét változatlanul hagyta.

*** Hirtelen halál.** Ifj. Bezlanovics Nándor, ki a debreczeni vasúti állomáson a távirda osztályánál volt alkalmazásban, tegnap este napi teendőinek végzése közben hirtelen összerogyott és meghalt. A szerencsétlen 24 éves fiatal embert kiszállították a kózkórházba, hol ma felboncolják és megállapítják a hirtelen halál okát.

*** A tanári kör gyűlése.** A debreczeni tanári kör látogatott gyűlést tartott szombaton délután az ev. ref. kollegiumban Dóczy Imre ker. felügyelő elnöklése alatt. A kör elhatározta, hogy üdvözölni fogja Bethly Zsoltot, az orsz. tanáregyesület elnökét azon alkalomból, hogy a Kisfaludy-társaság is őt választotta elnökevé. Több apró ügy elintézése után a kör behatóan foglalkozott azon szabályzatival, melyet a tanáregyesület igazgatósága készített a filológiai versenyekről. A tanáregyesület ugyanis evenként országos versenyt fog rendezni Budapesten az érettségi vizsgálatot tett ifjak részére, a melyen főként a magyar, latin és görög nyelv köreiből tüzetnek ki a tettek. A gyűlésnek főtagja volt Váradi Károly pierista gimn. igazgató felolvasása „Középkor és a századunk” cziműn. A szépen megírt, magvas tanulmányt a kör tagjai élénk figyelemmel hallgatták és nagy tetszéssel fogadták.

*** Hymenhir.** Sámy Viola, Dr. Varga Kálmán, jegyesek. Debreczen, 1900. április hó.

*** Érdekes hangverseny.** F. hó 9-én ismét magas nívóan álló hangversenyben gyönyörködhetik majd városunk zenekedvelői közönsége. Ugyanis ekkor érkezik városunkba Blaha Sárika, Becsek Vilmos az opera tagja és neje Beckné Kertész Olga kíséretében hogy a zenede disztermében rendezendő nagy-szabású hangversenyen részt vegyen. A művésznink ígérkező hangversenyre már most felbivjuk a zenekedvelői közönség figyelmét.

*** A bősörményi papválasztásra vonatkozólag** lapunk csütörtöki számában téves információkon alapuló hír látott napvilágot. Egy átvett hír nyomán mi is jeleztük, hogy Bakóczy elhalt lelkész helyére Zsigmond Sándort, illetve Dávidházy Jánost emlegetik jelöltekül. A dolog nem áll így, mert Zsigmond Sándor mig egyrésztől tán ott sem hagyná Szoboszlót, másrészt bizonyos egyházi bírósi ügyből kifolyólag nem áll a bősörményiek előtt oly kiváló kedvességben, mely szerint feltehető lenne az, hogy lelkészekül szeretnék megválni. Dávidházy pedig aligha hagyná oda kabátját debreczeni egyházmegyei esperesi kitüntető állását a bősörményi egyházzért, a mely egészen más egyházmegyében s mely esetben erről is lelépni kellene s még egyházmegyei tanácsbíróiságra is csak helyürülés és új választás után számolhatna. — Az egész kombináció tehát legalább is valószínűtlennek látszik s nem egyéb, mint időelőtti hirtelés.

*** Tisztújító közgyűlés.** A debreczeni autonóm, orthodox izraelita hitközség f. hó 1-én tartotta meg tisztújító közgyűlését, ritka érdeklődés mellett a következő eredménnyel: Elnök; Stark Ignác, közfelkialtással; alelnök Péterfi Benő; pénztáros; Geiberger Dávid; ellenőr; Kohn Sámuel; egyházigazdók: Jungreis Jakab és Friedmann Ábrahám; tanácsnokok: Stark Márton, Paterffy Benő, Tafel Ignác, Kohn Sámuel és Schwarz Fülöp.

*** A debreczeni v. dalegyelet f. évi márczius hó 30-án tartotta meg évi közgyűlését, melyen a tisztikart a következőképen alakították meg: Elnök Márk Endre, alelnök dr. Magoss György, titkar Krasznay Ferencz, jegyző Peter Gabor, pénztáros Bardos Géza, gazda Govrik Miklós, zászlótartó Torday Gábor, igazgató Steinacker Sándor, karnagy Mácsay Sándor közfelkialtással lettek megválasztva. — Az igazgató választmány tagjai maradtak a múlt éviek, új tagokként Dr. Kőrössi Kálmán és Biczó Gyula választottak meg egyhangúlag. A pénztár állása: alapítványokban 2470 frt, folyó pénztár 1900-ra 423 frt 17 kr, ingóságok leltári értéke 2760 frt 71 kr. ósz 5643 frt. 88 kr., vagyis 11307 kor. 76 fillér.**

Adományok és ajánlatok a kollégiumi szabadságharczi gyűjtemény és a Nagykönyvtár részére.

Folytatás.

Nagytitzeletű Csiky Lajos akad. igazgató urtól:

1. A király tanácsadója megmagyarozza az új törvényeket, 1848. 8° füzve.

2. A francia forradalom története. Fordította: Gaal. Pest, 1845. 2 kötet, 1 drb. 8° fvk.

3. Közhasznú ismeretek tára, 2—12 k. Pest, 1831. 8° vk.

4. Márton József Magyar-Német lexikon. Béts, 1807. II. rész 1 drb, 8° vk.

5. Legújabb megbővített és megjavított magyar és német Levelzőkönyv, Pest, 1824. 8° fvk. 1 drb.

6. Joseph Freiherrn von Liechtenstern: Allgemeines deutsches Sach-Wörterbuch. Meissen. 1824. 1—3. 5—6, 10 kötet. 8° pk. 6 drb.

7. Dr. Hermann Masius: Deutsches Lesebuch. Halle 1857. 2 kötet, 8° pk. 6 drb.e

8. Nyitra vármegye mongrafija Budapest, 1898. 4o köteve.

9. A vallás és ember szeretet a fogház-ügy szolgálatában Debreczen, 1892. fv, 8o Nagyságos Ujfaluassy Béa egyházközségi főjegyző urtól:

1. Kezirat, Régi magyar házi jegyzetek a 17-ik századból. 8°.

2. Perger: Bevezetés a diplomatikába. 1821. 8o 2 drb. köteve.

3. Egy keresztényen utazása az örökkévalóságban. 18. századi kézirat 8o köteve.

Tiszteletes Vadas Gyula csermői lelkész urtól:

1. A Nép barátja 1848. szept. 17-iki száma.

2. A Kolozsvári Híradó 1848. jul. 1. száma.

3. A magyar nemzet képviselői a nemzethez. Felhívás. Debreczen, 1849.

4. A h. b. vall. tiszántuli egyházkerület kérelem levelé az országos rendekhez. Kis folió, egy levél. Debreczen, 1848. márczius 22-ről.

5. A Közlöny 1849. máj. 22. száma.

Tekintetes Zoltay Lajos levéltári tiszt és hírlapíró urtól:

1. A Jövő című lap 1848. decz. 28-iki 23. száma.

2. Az Alföldi Hírlap 1849. jul. 29-iki 23. száma.

3. Az Esti lapok (Debreczeni kiadás) 1849. évf. 47., 55. és 72. száma.

4. Az Esti lapok (Pesti kiadás) 1849. évf. 7. 11. 15. 24. száma.

5. Az 1849-iki képviselőház szolgáltató választmányának jelentése a gf. Zichy Ödön-fel: ingóságok iránt: 1—4; 13—17 lap.

6. Határozati javaslat a kormányzó-elnök és miniszterek esküje iránt: 1—3; 13—17 lap.

Méltóságos bessenyei Széll Farkas urtól, a debreczeni királyi tabla tanácsnokától:

1. Pesti Hírlap 1848. évfolyam 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 41. 42. 43. 70. 71. 72. 73. 74. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 86. számai.

2. Márczius Tizenötödike 1848. évfolyam 244 s 236. száma.

3. Márczius Tizenötödike 1849. évfolyam 10—12; 15—16; 20. 22. 25. 26. 28. 29. 30—32; 34. 35. 37—39. 41. 44. 50. számai.

4. Közlöny (hivatalos lap) 1849. évf. 88. 96. 130. 133. 146. számai, a 141. szám melléklete (Buda ostrománál elesett és sebesült honvédek névlajstroma).

5. Jelenkor 1848. évf. jan. 20-iki 9-ik száma.

6. Codex a század első tizedéből, Csokonai verseivel és egykorú más versekkel, bucsuztatókkal, 4° 240 lap.

Tekintetes birpi Bősörményi Zsigmond aranyos-medgyesi földbirtokos urtól, a n.-bányai egyházmegye tanácsbírójától:

Az aranyos-medgyesi oláhok lazarási bűnpöre 1848-ból, 286 lapnyi kézirat folio.

Nagytitzeletű Szabó József aranyos-medgyesi ev. ref. lelkész urtól, a n.-bányai egyházmegye közalap kezelőjéől:

1. Hurbán császári ezredes és oláh mar-talóc vezér pászurája (oltalom és menlevele) az aranyos-medgyesi oláhok részére.

2. Debreczeni verses köszöntő 1812-ről equarell rajzokkal.

3. Czáfolyó kudarcz a debreczeni Pcl gárok oevében költött feleletre, 1833. 4 lap

4. Peczely József beszéde azon alkalomból, hogy Nagy Imre és Szilágyi Istva debreczeni diákok megnyerték a Kisfaludy társaság által kitűzött pályadíjat. 1840. Debreczen 12 lap 40.

5. Debreczeni gudyvers a 18-ik század végéről a nyelvújítók ellen.

Tiszteletes Nánássy Imre mező-teleki ev. ref. lelkész urtól.

Kossuth Lajos kiáltványa, Pest, 1848. decz. 22-ről Magyarország népehez. 4 lap, folio.

Tekintetes Simon Miklós uról, Debreczen város rendőrkapitányától:

Edes atyja, néhai Simon György urnak. Bem sátorában szolgált debreczeni nemzetőrnek 2 drb. lovassági pisztolya. rézkupakos tokkal eredeti felszerelésével.

Midőn a fent elsorolt adományokat megköszönöm és további gyűjtést sürgető felhívásomat megújítom, teljes megnyugvással látom, hogy a kollégiumi szabadságharczi gyűjtemény eszméje lassan bár, de mégis tért hódít és mindég nagyobb-nagyobb körökre terjed, sőt már a 48-as dolgokon túl, általában a Nagykönyvtár gyarapítására is kitéleledni készül.

Az adakozók között egymásután jelentkeznék egyházi és társadalmi közeletünk kitűnőségei és a mi a dologra nem kevésbé fontos, Debreczen város polgárai és a mint az másként nemis lehetett volna várni, a nagy tiszántuli egyházkerület lelkészei. Jöjjenek minél többen és segítsenek megmenteni a multak emlékeit a jövődönnek. Még vannak élő tanui a szabadságharcznak közöttünk. kik e dicsőséges mutat képviselik. Még ném enyésztek el a csodás időknek maradványai, emlékjellei, akiratjai. Még mi is által tudjuk érezni a szabadságfakasztó, nemzetet teremtő nagy eszmék erejét. Mig nem késő, most szedjük össze ezért az emlékeket, most gyűjtjük össze az iratokat, elárgult, egyházi és családi leveles ladákban hányódó, szétszórt lapokat, duggatott elrozsdázott fegyvereket, kokardákat, zászlókat és csináljunk belőle egy teljes gyűjteményt. Örizzük meg a késő kor számára magokat az emlékeket is és azoknak nevet is, a kik viselték, használták azokat.

A kollégiumi Nagykönyvtárban már kétszer is verődött össze egy-egy nagyobb 48-as gyűjtemény. Elmerült hajónak drága roncs a szikla partokon! Mind a két gyűjteményt elkobozták 1867 előtt; azóta meg más mézőkre téved a nemzet közfigyelme.

A mi két ízben nem sikerült, sikerülhet most harmad ízben. És sikerülni is fog, ha az érdekeltek figyelmét fel tudjuk kelteni. Ezt próbálom, ezért zörgetek, hallgassanak meg, a kiket illet.

Debreczen, 1900. marc. 24.

Ferenczy Gyula.
kollégiumi fő-könyvtárosok.

Irodalom és művészet.

Szalay László emléktáblája. Szalay Lászlónak a forradalmi idők fenyves tollu publicistájának születési évfordulója április 18-án lesz. Szalay László Budán a várban, az uri-utca 6 számú házában született melyen emléktáblára ez van írva:

E házában született
SZALAI LÁSZLÓ
1818. április 18-án.

A táblán erősen meglátszik az idő vasfoga a betűk elmosódtak. A budai polgárság egyrésze az ősi tábla helyett újat készíttette, a melyet Szalay születésének évfordulója napján fognak ünnepséggel elhelyezni.

A napokban egy szép, sikerült füzet jelent meg a könyvpiacra, M ó r i c z Pal «Szabadhajduk» című munkája, a melynek megjelenését lapunkban már előre jeleztük. A füzetet nemcsak érdekes tartalmánál fogva hanem azért is melegen ajánljuk a közönségnek partoló füzetembe mert a régi hajdukkal és hajdumegyeivel foglalkozik, pedig Debreczenre és vidékére nézve közvetlenségével a hol van t. i. Hajdumegye székhez is, nem lehetnek érdektelenek a hajduk életről írt életrajzok, a melyek a füzet tartalmát képezik, tudva egyszersmind azt is, hogy a szerző M ó r i c z Pal nem régen meg a «Debreczen» lap benső és nagyrabecsült főmunkatársa volt.

A fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumról.

Az 1848—49-i hős honvédek, vértanúk és Kossuth Atyánk emléktárgyainak múzeuma, a nemzeti kegyeletnek legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretletnek.

Harcmezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arczkép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségtől elvett zászlók, honvéd ruhák, Kossuthnak csaknem összes turinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratok stb. képezik a budapesti 1848—49-i emlékek gazdag muzeumát.

Ennek a hazafias intézménynek a pénzügyminisztérium okmánybélyeg mentességet adott és a kereskedelmi minisztérium megengedte a múzeum kiadványainak szétküldéséhez a hírlapbélyegek használatát.

A magyar hazafiaság, vitézség és vértanúság valódi templomának, a fővárosi 48—9-i múzeumunknak főntartói a múzeum könyvtárgy és kép kiadványainak allandó vevői.

A fővárosi 1848—49-i múzeumunk meg alapítása óta a legbecesebb és legerdekebb kiadványai a múzeumunk most jelennek meg.

Az emberi ég díszének, a magyar nemzet megváltójának, a dicső Kossuth Atyánknek 1848—49-i arczképét adja ki a fővárosi 1848—49-i múzeum, ajánlva ezt hazánk jobbainak a remek fénykép-ut. leghivebb életnagy arczképét.

Barabas, Marasztóni és több jeles művész rajzoló litografáltak 1849-ben Kossuthnak életnagy képet, azonban ezek, a ma már ritkán látható képek nem éthűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű; felesleges és rokonszenves arca volt Kossuthnak.

A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykorú Daguerrotypjei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővérének utmutatása és Kossuth Ferencnek valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett.

Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legértékesebb életnagy képe.

E remek és nagyecű képnek múzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiaság tekintetében legjobb közsegeink, kaszinóink; olvasókörök, egyleteink és

minden jó magyarnak pártfogásába, 3 forint 40 krajczár arert. E képnek bolti ára 5 forint és 50 krajczár, vagyis 11 korona lesz.

Minden igazi jó magyarnak, — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i múzeumot, midőn a jeles fővárosi táncsa múzeumunknak eddig birt helyiséget elvette, míg a német Götthe múzeumnak ingyenes diszplacitást adtak a derék fővárosban.

Az 1848—49-i dicső napoknak a most mult ötvenéves jubileum alkalmából ma nincs nagyobb szerű emeke, mint az 1848—49-i és Kossuth-múzeum, amelynek hazafias fontartóihoz, kiadványaink vevőjéhez fordulunk, tudatvan, hogy a hősök és vértanúk e Pantheonának letevése megszűnt, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Budapest, 1900. márczius hó,
Hazafias tisztelettel

gróf Kreith Béla

az 1848—49-i Kossuth múzeum alapítója.

Krivácsy József

1848—49-i honvéd tüzérezredes, Komárom várának v. tüzérpáncsoka.

CSARNOK.

Egygyel kevesebb.

— Szerkesztői kép, németből T. J. —
(Folyt. és vége.)

Az anyja távolról néz s sirt velem. Arczai még halványak s szenvedők valának. De a kedves könnyek éppen hozzá illettek, de rajok keresztül, mint borult egen át a nap, sugartzott a szív öröme, tekintetében, melyek fényesebben s örömtelebben ragyogtak, mint bármikor. Gazember az, s nem érdemli, hogy anyaszülötte legyen, ki mindennek felett nem örül első gyermekének. Hangosan felokogtam, mikor Mária kis lányomat karjaimba zartam s még most sem veheti a becsület keresztése zokul hasonló viteztl, ha pár könnyet lát szemében, mi szíve mélyéből felszólt.

Különös vendégem kis szünetet tartott; meglátszott rajta, hogy elbeszélése utolsó része, melyet sok tűz s élénkséggel adott elé, igen meghatóta. Szemei valóban könnyel teltek meg s nehezen küzdte le újból megjelenésüket. Bensőségteljes megindulása felkeltte teljes részvétemet. Kérem, nyugtassa meg magát s felhívám, hogy reggelimben, mi sült s vízből állt, vegyen részt. Meghívásom visszautasítá, felindulásának igyekezett ura lenni s nem sokára — miként következik — folytató elbeszélést:

— Meg egyszer ajándékozott meg Mariska apai örömmel, Vilmos fiának advan életet s nemsokára mehalt. Hagyjon gyorsan végezni; ha szemelődésekbe akarnék bocsátkozni ezen balszerencse felett, még lágyabbá tenne. Hisz arra kell tőruünk, mit volta-képen le kell tárgyalnom. Sokat beszéltem már, de még sem tud semmi közelebbit; de mindjárt, azonnal megtud mindent, csak hallgasson meg. Gyermekemnek anyjuk halála után, anyjok, apjok, nevelőjök voltam. Gondjam egyedüli tárgyát képezték s örömmel, megelégedésemre, nagyokka s erettekkel levelek és felnőttek a nagy vilagnak! Valamit komolyan kell velök kezdenem, ezt napról-napra élénkebben érzem, azon idő óta, hogy telmerült lelkemben e gondolat s mialatt vele foglalkoztam, a véletlen gondomnak bizonyos irányt adott. Láttam Vilmos fiamat skandáln, verseket írogatni s megvizsgálva a leírtaakat; becsületesre mondom, nem mint apa, de hi e bíráló szók, hogy jelentékeny lírai tehetséget lelek a fiuban, mely csak alkalomra vár, hogy felvirágozzék, teljes ereje s fényében.

Ezen percztől kezdve Vilmos még egy-szer oly kedves leve előttem. Hasonló sors van velem; első szerelme az, ami enyém: az isteni mizsa s a flu láttára újból ifjúvá leszek s újból lángoló első szerelmemért. — Igen! oly igaz, minthogy a becsület keresztése vagyok, ez forja megéde-íteni élttem bátra

levő napjait. Egész családommal karjaiba vettem magamat; mindnyájunk további boldogságát alapítsa meg s ön uram, ön a közvetítő ezen boldogság további elérésére; mindjárt eleinte mondtam önnek; hosszabb összeköttetésbe vágyom önrel lépni, ellenvetés nélkül — úgy akarom! S mindazok után, miket tölem hallott, ezen összeköttetés nincs miért kifogásolnia, sőt siettetnie kell!

Vendégem ezt egy nemével a lelkesedésnek mondta. Arcza sötét piros volt, szemei fénylettek, egész valója lángolni látszott az eszmétől, megről beszélt. Ezen momentumban nem akartam egyenes ellenvetéssel megsérteni különös feltevéseért s könnyedén vettem oda: Igen jól van, igen jól van uram! De mily természetű lenne összeköttetésünk? Mily természetű?

»Ej, az már világos lehetett ön előtt elbeszélésemből, a mód igen könnyű, mint segéd szerkesztőt lapjához fogad. Én szolgáltatok elbeszélést, beszélt, szóval prózai dolgozatokat s Vilmos fiam mint első lyrikus lesz alkalmazva s ha ez megötrént — mivel fiatal, eleterős férfi — az összeköttetés meg; persze egy által tökéletesíthetjük. Önnek asszony kell Uram! s nyíltan szólva, önnek adom Mariámot. A leány szép, jó, derék, megboldogult anyja képmása. Egy millióért sem adnám az első jötménnek. Boldogsága sokkal inkább szívemen fekszik. Ön azon férfiu, ki e boldogságot képes megalapítani.

Önt választottam ki. Ne vessen ellen, hogy kevésbé ismerem. Én önt eléggé ismerem. Lapjauak előfizetője vagyok s nem egy szívbéli örömtől szereztek abban megjelent munkái. Tehát nem soká habozva, nyujtsa jobbát ide jobbomba s alkunk meg van kötve. Csak mondja valaki, hogy nem kegyes a gondviselés, s ha bizik benn, nem árasztja-e el az embert áldásokkal.

Vendégem örömmel tekintett rám, s jobbát kezzorításra készen, maga elé tárta. Én szinte rá néztem, s az alatt jutott eszembe ez ötlet a gondvi-elésről, mely oly jó vala, hogy egyszerre az egékből varazsolt le segéd-szerkesztőt, munkatársat és asszonyt. Egészen magamon kívül valék csodalatomban. Ajkaim görcsösen vonaglanak s nagy megerőltetéssel fojték el egy hangos kacaját. Kissé nyugodtabbra válvá önfeledten hangosan számolám el a mi boldogítottasomra kínálkozok: »Segedszerkesztő, munkatárs és asszony! Erre komolyan fordulek vendégemhez, azon szerény véleménynek helyt adva, hogy nem lenne sok mégis egyszerre?

Sok egyszerre? — ismétlé idegenszerűen — mit gondol avval? Talán nem hiszelelegendő képesnek munkatársául? Oh oly igaz, mint hogy a becsült trend birtokosa vagyok ez aggodalma hamar eloszlatható. Kételkedik fiam képességein? Ezen ketyel e pillanatban szétoszik. E csomagban van itt, egy része költeményeimnek, s mindjárt fel fogom olvasni... Vagy Mariám ellen van kifogása? Uram, mondom önnek, hogy az anygal s minden órában kész vagyok a kétke-dőt vitórral győzni meg!

»Oh távol vagyok attól Uram, Mariához, angyalához közel lépni akarom; de meg fogja engedni, hogy egy angyallal házasságot is meg kell gondolni! S hogy boldog lehessen, nem lehet atyai elhatározás műve, hanem inkább az azt kötök közötti tisztelet s szeretetét. Ennyit Mária leányáról. A mi ön-magát illeti Uram, távol vagyok tőle tehett ségét, mint segedszerkesztőt kétségbe vonni. De még elég ifju s képes vagyok egy segéd-szerkesztő munkálkodását nélkülözhetni. Ha jó tanácsomat követni akarná, úgy inkább saját lapot szerkesztene. Azon számnál, melylyel már birunk, s melyet naponta feltűnni látunk, egygyel több vagy kevesebb úgy sem számít. Vilmos fia annál nagy hasznára le-end! Lapjaink költészetében nem nagy szellemi emelkedés nyilvánul, talán ön új irányt emelkedést hoz létre az izlésben, melynek örvendetes következményei javára válnak.

Vendégem csak beszédem végét látszott hallani, melyet neki tarték. Fia költeményeinek felolvasásához készült. Én irtóztam e felolvasástól, magam sem tudtam miért?

Eppen el akarta kezdeni, mikor magamon uralkodni képtelen felugrottam ültömből s sürgetve kértem, ne kezdjen bele, miután időm ki van mérve s igen sok dolog várakozik rám.

De a tiszt ez által igen megsértve érezhette magát; sőtét pir borítá el arcát, tekintete aertódest árut e, csomagját összeraká s felkeltében nyersen kérdezé:

— Micsoda Uram! Ön nem óhajtja a verseket hallani, melyeket én önnek mint jókat ajánlek?

— Örömmel hallgatnám de — mint mondtam — el vagyok halmozva!

— Oh kitaláltam! Egészebe véve csalódtam önben! Elhalmozva nincs ön, de kedve s szíve nincs önnek az ajánlatba bele menni, melyet önnek a becsület egy férfja a saját s ön maga hasznára tevé. Balga voltam nehány irodalmi rajz által magammal elhitetni, hogy írója — ön — jó, nemes szívé s bizalmamra érdemes. De fiatal ember! mondom önnek, ne éljen vissza ezen bizalommal, mert karddal találkoznék!

A mily vártlan s hirtelen jött vendégem oly váratlan s hirtelen távozott ezen szavak után. Távozása első percében úgy tetszett, mintha almodtam volna. De pár lap csomagjából, mi gyaníthatólag véletlenül visszamaradt, nagyon hamar meggyőződtem az ellenkezőről. Minden lap egy-egy kötetmennyel volt tele írva s mindenik alatt S. Vilmos, a szerző neve volt olvasható. Soha képtelenebb érthetlenséget Heine modorában nem olvastam, mint minde versekben kifjezhve volt. Egy közülük elég s egyszerűs mind az új lyra s romantika gunyjául szolgálhat, bár írója semmi esetre sem azon czéllal költött. Felül állt czímül:

LAVINA S FÜLMILE.

Vigyázva néz a Lavina
Virágos völgybe le
S fájó sebet vág rajta
A fülmile éjeke,

Fonnt a hideg magasban,
Oly fájdalmas a lét,
Szeretné közelében
Hallgatni énekét.

Hirtelen, önfelédten
Robogó lezuban,
Meredélyes magasból
Egy éji barlangba.

A sziklák szélörve
Gunyó viszhangokon,
Vegzi búslételét el
Fülmile hangokon.

Elég ezen kis kísérlet mutatványul, hogy S. Vilmos lírikus elvesztén nem kesereghettem. Én azt hiszem elég s én már megvoltam vigasztalva, midőn kedves papája a szokát elhagyta. A munkatárs s aszony elvesztése, mi szinté vele jár, tökéletesen közönyösen ha gyott. Nem úgy az előfizető, — mi nyomon követte. Eredeti vendégem, hogy különösége nek koronáját feltepte, eltávozta után igen hamar visszaküldte az előfizető ívet kis levele kíséretében, melyben kifejezte, hogy azok után amik köztünk történtek, semmi létávolabbi összeköttetésben sem akar lenni velem. Fájdalmasan néztem a visszakapott nyitgát, mely egy prücsök miatt elefantta adt s meg nagyobb fájdalommal törtem ki tulajdonosát előfizetőim közül. „Egygyel kevesebb:” Szaladt ki mély sóhaj kíséretében ajkamon s szívem elszorult, mint az, fél e ismert érzületkor, mindig szokott bennünk.

Azonban a szív szorongásnak csakhamar vége lett s igen hamar meggyógyultam, midőn a következő napok egyikén Robert barátom hirtelen átölt s könnyes szemekkel váll meg szerelmét Mária a rokkant tiszt lánya iránt s üdözülten hozátéve, hogy szerelme Mária által viszonzatik s az ő é. atyja beleegyezével nemsokára öve lend. Nem határozhattam rá magamat, hogy barátomnak elarujam, miszerint hatalmamban volt boldogságát megsemmisíteni. Gyöngéd érzetem megtiltá, hogy csak egy szót is szóljak jövendőbe i iparol s

különös látogatásáról. Későbbben azonban megtudtam, hogy ezen férfi járása kelésének oka sok es különösen fjsében van. Szegényt mar most igen sajnáltam s fájdalmamat csak azon biztos tudat mérsékelte, hogy gyermekei Robert s Mária mindent elkövetnek gondozására s kimzésére és türelemmel viselik el a csudálos szeszélyeket, miket azok nála létrehozna s megfosztják hatályuktól. Előbbi nézetemben Robert s Mária felől nem csalódtam, tökéletesen igazolák: a legboldogabb pár volt a nagyvárosban, mivelhogy ők háztartásukban már egygyel többet számíthattak, míg én még mindég felsőhajthattam: »Egygyel kevesebb!»

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota a külföldön.

(A m. kir. földmivvelésügyi miniszterhez a cs. es kir. konzulatusoktól beerkezett jelentések alapján.)

Németország.

A müncheni konzul folyó évi február hónapjáról szóló jelentése szerint az időjárás eszes havazás, valamint olvadás és erős szlekk-váltakozó volt. Ennek folytán a vetések ismét hótakaró nélkül maradtak. Azt, hogy az időjárás ily nagy változásai mily mértékben voltak a vetésekre hátrányosak, még nem állpítható meg.

Franciaország.

A cetteli consul jelenti, hogy az időjárás február hó folyamán enyhe és a vetésekre kedvező volt, de oly mérvű esözésektől volt kiserve, hogy a tavaszi mezeli munkálatokat akadályozta s így habár ezen időjárás jó hatással volt is a növényzet fejlődésére, kérdéses: a takarmány neműekre nem fog-e káros eredménnyel lenni? Azokon a vidékeken, a hol a tél folyamán a der főleg a buzavetésekből kárt okozott, a buza termés kilátások a mult évinél kevésbe kedvezők. Zsib és arpából némileg többet vetettek a gazdak, mint a mult évben. Egyes vidékeken a szőlőkben is mutatkozik fagykar. A szőlőmunkálatok serényen folytak.

A bordauxi consul jelentése szerint a február hó folyamán állandóan változó időjárás, valamint a nagymérvű csapadék is az őszi vetésekre nem jó hatással volt s valószínű, hogy nagyobb területeken a vetések kiszáradása fog szükségessé váni. A tavasziak vetését a kedvezőtlen időjárás nagyon megnehezíti s így ez a munka is a normális évekhez képest hátrá maradt. Ellenben kedvező

hatással látszik lenni a bő csapadék a rétekre. A szőlő metszését majdnem mindenütt befejezték, egyéb szőlőmunkálatokat azonban a sok eső késlelteti.

Németország.

A nürnbergi consul jelentése szerint február havában is nagyon változó volt. Az őszi vetéseket ismét hótakaró borítja. Ennek ellenére a vetések állásáról általában kedvező jelentések érkeznek.

Oroszország.

A kiewi consul jelenti, hogy a délnyugati tartományokból a vetések állapotáról állandóan kedvezőtlen jelentések érkeznek. Kiew és Podolin kormányzóságok déli részein az őszi vetések a fagytól szenvedtek, a délnyugati tartományok többi részeiben jobbra szintén kedvezőtlen az őszi kalászosok állapota, a menyiben a vetések sok helyen megsárgultak.

Amerikai Egyesült Államok.

A chicagói főkonsul jelenti, hogy a február havában ismételen beát hirtelen a hőváltozás az őszi buzavetésekre károsan hatott. Nevezetesen a február hó első napjainak meleg időjárására következett fagy, az erősen atázott buzavetésekből látszólag kárt okozott a reménybeli buzatermes kilátásait — habár még meg nem határozható mértékben — esökkenteni látszik. Február második felében a vetéseket ismét hótakaró lepte el, mely azokat esetleges további fagyok ellen megvédi.

A pittsburgi consul jelentése szerint Ohio nyugati és déli részein az őszi buzavetések a kártékony rovarok pusztítása folytán annyit szenvedtek, hogy ennek következtében a vetések nagy részét ki kell szántani. A consuli kerület többi részeiben, hol a vetéseket hótakaró fedi, a vetések kielégítően állanak.

Kisiparosok mozgalma. A fővárosi I. kerületi kisiparosok tegnapelőtt az I. kerületi szabad polgári körben népes gyűlést tartottak, a melyen kimondották, hogy miután a jelenlegi kereskedelmi és iparkamarák kizárólag a nagy iparosok és nagykereskedők érdekeit védik, országos mozgalmat indítanak, külföldi iparosok a marák szervezése érdekében. Nyomban bizottság alakult meg, amely felhívást intéz a fővárosi ipartestületekhez a mozgalomhoz való csatlakozás érdekében. Vasárnap ugyanott s ugyan csak ez ügyben gyűlést tartanak az I. kerületi iparosok. A külföldi iparoskamarak felállítása érdekében a bizottság vidéken is megkezdte működését.

Clayton & Shuttlesworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
torfák, ágrány-cseplőgépek, jöhere-cseplők, üsztilé-rostlák, aratógépek, szénaszívítók, boronák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répszívók, kukoricza-morzsolók, daráló, örlő-malmok, egytelmes acél-ékek.

2 1/2, egész 12 lörög, szalmakaszalók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek.

2- és 3-wadé ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák a kiegészítő részletekért.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.



Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.